

Nr 416

L a g

om sparbanker;

given Stockholms slott den 3 juni 1955.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer.

Inledande bestämmelser

1 §.

Med sparbank förstås i denna lag penninginrättning, som utan rätt för dess stiftare eller andra att njuta del i den vinst, som kan uppkomma å rörelsen, har till ändamål att befordra sparsamhet genom att i enlighet med de bestämmelser, som i denna lag meddelas, bedriva in- och utlåning av penningar och i samband därmed stående verksamhet.

2 §.

Ej må annan penninginrättning än sådan, som sägs i 1 §, samt postsparbanken i sin firma eller eljest vid beteckning av verksamheten använda ordet sparbank, ej heller som beteckning å inlåningsräkning begagna ordet sparbanksräkning.

3 §.

Sparbankerna skola, på sätt i denna lag sägs, stå under offentlig tillsyn. För inskrivning av de uppgifter, vilka enligt denna lag eller med stöd därav meddelade bestämmelser skola anmälas för registrering eller vilkas intagande i registret eljest är föreskrivet, skall föras sparbanksregister hos registreringsmyndighet, varom förmäles i 90 §.

Om sparbanks bildande

4 §.

Stiftare av sparbank skola vara myndiga här i riket bosatta svenska medborgare och till antalet minst tjugu. Den som är i konkurstillstånd kan ej vara stiftare.

Stiftarna skola upprätta reglemente för sparbanken.

För teckning av bidrag till grundfonden skall teckningslista framläggas av stiftarna. Bidragsteckning, som ej sker å teckningslista, är icke bindande. Å teckningslistan skall angivas, huruvida fonden eller del därav skall jäm-

¹ Prop. 1955: 151; B:oU 19 och 33; Rskr 346.

likt förbehåll i reglementet med eller utan ränta återbäras, samt, där ränta skall utgå, den räntefot, högst sex procent om året, efter vilken räntan skall beräknas.

5 §.

Sparbanks firma skall innehålla ordet sparbank. För utmärkande av rörelsens beskaffenhet må ej annan beteckning än sparbank användas.

Ny firma skall tydligt skilja sig från annan, förut i laga ordning registrerad, ännu bestående sparbanks firma.

6 §.

Stiftarna skola söka stadfästelse å reglementet hos länsstyrelsen i det län, inom vilket sparbankens styrelse skall hava sitt säte.

Vid ansökningen, som skall vara underskriven av samtliga stiftare, skall fogas försäkran av stiftarna att det belopp, vartill grundfonden skall uppgå enligt reglementet, blivit tecknat.

7 §.

Stadfästelse må ej meddelas, där ej sparbanken prövas vara nyttig för det allmänna samt reglementet finnes överensstämma med denna lag ävensom med lag och författning i övrigt. Stadfästelse skall likaså vägras, där reglementsbestämmelse utan att strida mot lag eller annan författning framstår som uppenbart olämplig.

8 §.

Grundfonden skall vid stiftandet sättas till minst tjugufemtusen kronor; dock att, där det i reglementet bestämda verksamhetsområdet är ringa eller andra särskilda omständigheter föranleda därtill, länsstyrelsen må medgiva, att grundfonden bestämmes till lägre belopp, ej understigande tiotusen kronor.

Grundfonden må ej inbetalas annorledes än i penningar.

9 §.

Sedan huvudmän, styrelse och revisorer utsetts samt det belopp, vartill grundfonden enligt reglementet skall uppgå, inbetalts, må sparbank registreras enligt vad därom föreskrives i denna lag och med stöd av densamma meddelade bestämmelser.

Innan sparbank registrerats, kan den ej förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter, ej heller söka, kära eller svara inför domstol eller annan myndighet.

Handla stiftare eller styrelsen eller annan, som enligt 41 § är ställföreträdare för sparbanken, eller huvudmän å sparbanks vägnar, innan den blivit registrerad, svara de som deltagit i åtgärden eller beslutet därom för uppkommande förbindelser såsom för annan sin gäld, en för alla och alla för en; de äro tillika, där avtal träffats med någon som saknade kännedom om att sparbanken var oregistrerad, en för alla och alla för en skyldiga att ställa betryggande säkerhet för förpliktelser, som ej skola omedelbart fullgöras.

10 §.

Har styrelsen eller annan ställföreträdare, som avses i 41 §, ingått avtal för oregistrerad sparbank, är avtalet, där registrering sker, gällande från registreringen, såvida icke den med vilken avtalet slöts utövar den rätt att frånträda avtalet, som på grund av vad i andra stycket stadgas må tillkomma honom.

Den med vilken avtalet slöts äger frånträda avtalet, innan det kommit eller enligt vad i 89 § sägs skall anses hava kommit till hans kännedom, att sparbanken registrerats. Visste han, att sparbanken var oregistrerad, må han

dock ej, med mindre förbehåll träffats, frånträda avtalet i annat fall än då ansökan om registrering icke gjorts inom föreskriven tid eller då ansökan, som gjorts inom denna tid, avslagits av registreringsmyndigheten.

Frånträde skall anses hava ägt rum, när meddelande därom inlämnats för befordran med post eller telegraf eller eljest på ändamålsenligt sätt avsänts till ställföreträdare, som ingått avtalet, eller till annan, som utsetts att vara styrelseledamot eller firmatecknare. Den med vilken avtalet slöts är pliktig att, på förfrågan huruvida han vill vidbliva avtalet, inom skälig tid giva besked därom. Förklarar han sig vilja vidbliva avtalet eller underlåter han att inom skälig tid giva besked, skall han vara bunden av avtalet som om han vetat, att sparbanken var oregistrerad.

Blir enligt första stycket avtal bindande för sparbanken, må ansvarighet, varom stadgas i 9 § tredje stycket, ej göras gällande, utom såvitt angår förpliktelse som skolat fullgöras före sparbankens registrering. Ej heller må på grund av sådan förpliktelse talan om ansvarighet som nyss sagts väckas, sedan ett år förflutit från registreringen.

Om huvudmän

11 §.

I sparbank skola såsom representanter för insättarna finnas huvudmän för övervakning av sparbankens förvaltning och med de uppgifter i övrigt, som angivas i denna lag.

Huvudmännen skola vara minst tjugu och högst femtio, dock att länsstyrelsen må, om särskilda förhållanden föranleda därtill, medgiva att antalet sättes högre än femtio.

12 §.

Huvudman skall vara myndig samt, såvida ej länsstyrelsen på grund av särskilda förhållanden finner skäl medgiva annat, vara bosatt inom sparbankens verksamhetsområde.

Huvudman må ej den vara som är

1. tjänsteman i sparbanken, där ej sådant är uttryckligen medgivet i reglementet, eller
2. huvudman, styrelseledamot eller tjänsteman i annan sparbank.

Huvudman, som enligt stadgandet i 13 § tillsättes av stadsfullmäktige, kommunalfullmäktige eller landsting, må ej heller vara tjänsteman eller styrelseledamot i annat bankaktiebolag än Sparbankernas bankaktiebolag eller i hypoteksförening eller kassa för jordbrukskredit.

13 §.

Av antalet huvudmän skall hälften väljas, i enlighet med närmare stadganden i reglementet, av fullmäktige i de städer, köpingar och landskommuner, som ingå i sparbankens verksamhetsområde, eller av landsting. Återstoden utses av huvudmännen själva, vid senare huvudmannaval än det, som förrättas i samband med sparbankens bildande, bland insättare i sparbanken, som vid utgången av kalenderåret närmast före huvudmannavalet haft ett tillgodohavande i sparbanken av minst etthundra kronor; huvudman, som står i tur att avgå, äger ej deltaga i valet för besättande av hans egen plats.

Stadsfullmäktiges, kommunalfullmäktiges och landstings val av huvudmän skall vara proportionellt, därest det begäres av minst så många väljande, som motsvara det tal, vilket erhålles, om samtliga väljandes antal delas med det antal personer valet avser, ökat med 1. Om förfarandet vid sådant val är särskilt stadgat.

14 §.

Huvudman skall utses för fyra år, dock att vid det första huvudmannavalet inom sparbanken mandattiderna skola i den mån så erfordras för att åstadkomma successiva nyval sättas kortare än som nyss sagts. Därest huvudman avgår eller avlider innan den tid, för vilken han blivit utsedd, gått till ända eller hinder för honom att vara huvudman uppkommer enligt 12 §, skall fyllnadsval för den återstående delen av mandattiden anställas så snart kan ske.

15 §.

De ärenden, vilka jämlikt denna lag eller annan författning eller reglementet tillhöra huvudmännens prövning, handläggas å sammanträde enligt vad därom är närmare stadgat här nedan.

Om fonder och om användning av vinsten

16 §.

Då det finnes påkallat för att upprätthålla sparbanks verksamhet, må huvudmännen besluta om bildande av garantifond genom bidrag av huvudmän eller andra.

För att vara bindande skall teckning av bidrag till garantifond ske å teckningslista. Å denna skall angivas huruvida ränta skall utgå å fonden och i så fall den räntefot, högst sex procent om året, efter vilken räntan skall beräknas. Vidare skola å teckningslistan sparbankens senaste balansräkning och revisorernas yttrande däröver vara avskrivna.

Garantifond må återbetalas, i den mån sparbankens återstående fonder, inbegripet förlagskapital enligt vad därom stadgas i 27 §, äro tillräckliga för iakttagandet av det förhållande, som jämlikt nyssnämnda paragraf skall förefinnas mellan sparbankens inlåning och dess fonder. I övrigt skall beträffande återbetalningen gälla vad i sådant hänseende blivit utfäst vid garantifondens bildande.

17 §.

Sparbanks vinst skall, i den mån grundfonden eller, om garantifond bildats, denna gått förlorad, i första hand användas för att uppbringa sådan fond till det belopp, vartill den skall uppgå.

Vad som av vinsten icke tages i anspråk för det i första stycket nämnda ändamålet skall avsättas till reservfond. Dock äga huvudmännen, efter det styrelsen avgivit yttrande i ärendet, besluta, att högst fem procent av de vinstmedel, som eljest skolat avsättas till reservfonden, skola användas till sådant allmännyttigt eller välgörande ändamål, som icke på grund av gällande författning skall tillgodoses genom skattebidrag. Huvudmännen må överlåta åt styrelsen att närmare bestämma om användningen av vinstmedel, som anslagits för ändamål av nyssnämnda slag.

18 §.

Är i reglementet förbehåll gjort om återbäring av grundfond eller del därav, må sådan återbäring ej äga rum annat än i den mån reservfonden uppgår till belopp, som motsvarar tio gånger grundfonden; ej heller må återbäring ske, så länge garantifond, där sådan bildats, ej återbetalts eller om genom återbäringen det förhållande, som jämlikt 27 § skall förefinnas emellan sparbankens inlåning och fonder, skulle rubbas.

19 §.

Utfäst ränta å garantifond eller grundfond skall icke utbetalas, om till följd därav vinsten å rörelsen icke skulle förslå till att uppbringa grundfond eller garantifond till i 17 § första stycket angivet belopp. Ränta å garantifond skall ej heller utbetalas, om genom utbetalningen sådan förlust skulle uppkomma å rörelsen att det förhållande, som jämlikt 27 § skall förefinnas mellan sparbankens inlåning och dess fonder, inbegripet förlagskapital enligt vad därom stadgas i nyssnämnda lagrum, icke skulle kunna upprätthållas. Grundfondränta skall ej i något fall utbetalas om till följd därav förlust skulle uppkomma.

20 §.

Har sparbank försatts i konkurs efter ansökan, som gjorts inom ett år från det beslut fattades om återbetalning av garantifond eller om återbäring av grundfond, är beslutet, såvitt det inverkar på horgenärernas rätt, utan verkan; och skall å belopp, som på grund av vad sålunda stadgas skall erläggas till konkursboet, gäldas ränta efter sex procent om året från den dag, då beloppet utbetaltes av sparbanken.

21 §.

I den mån ej annat följer av innehållet i 16 och 18 §§, må fonderna ej minskas, därest så ej erfordras till täckande av förlust, som uppstått å rörelsen.

Om rörelsen

22 §.

Med de undantag, som framgå av 25 §, må sparbank ej driva annan inlåningsrörelse än å sparbanksräkning.

En och samma insättares tillgodohavande å sparbanksräkning må icke annorledes än genom upplupen räntas läggande till kapitalet ökas utöver visst i reglementet bestämt belopp, högst etthundratusen kronor.

Ej må sparbank ikläda sig skyldighet att annorledes än viss tid, minst en månad, efter uppsägning återbetala å sparbanksräkning insatta medel; styrelsen dock obetaget att, då sådant prövas kunna ske utan olägenhet, medgiva utbetalning utan avvaktan på uppsägningstidens utgång.

23 §.

Insättning å sparbanksräkning skall, där reglementet ej medgiver annat, antecknas i sparbanksbok. Sparbanksboken må ej vara ställd till innehavaren eller eljest löpande; ej heller må sparbanken träffa förbehåll, som skulle medföra, att betalning till annan än rätt innehavare kunde åberopas av sparbanken.

I fråga om efterlysning och dödande av förkommen sparbanksbok gäller vad därom är särskilt stadgat.

24 §.

Omyndig må utan särskild tillåtelse av förmyndaren förfoga över medel, som den omyndige, efter det han fyllt sexton år, själv insatt i sparbank. Sådana medel må ej från sparbanken utbetalas till förmyndaren utan den omyndiges samtycke. Har förmyndaren erhållit överförmyndarens tillstånd att omhändertaga medlen och därom företett bevis hos sparbanken, äger den omyndige ej längre förfoga över medlen. I fall, varom nu är sagt, skall anteckning, att den omyndige ej äger förfoga över innestående medel, verkställas i sparbankens avräkningsbok samt i sparbanksbok eller annan mot-

bok eller å insättningsbevis i övrigt, när boken eller beviset företes hos sparbanken.

I fråga om medel, som stå under förvaltning av förmyndare eller god man efter vad i föräldrabalken är stadgat, må, utom såvitt angår ränta som innestått kortare tid än ett år, uttag utan överförmyndarens tillstånd göras allenast såframt förbehåll därom skett enligt 15 kap. 9 § andra stycket nämnda balk. Överförmyndaren äger när som helst förordna, att förbehållet ej skall gälla. Har sådant förordnande meddelats, skall anteckning därom verkställas i avräkningsboken samt i motboken eller å insättningsbeviset. Överförmyndare, förmyndare och god man äga på begäran erhålla bevis angående beloppet av de medel, som insättas eller innestå, så ock, om meddelat tillstånd icke blivit använt, intyg därom.

25 §.

Intill ett sammanlagt belopp, motsvarande femton procent av de enligt senaste bokslut å sparbanksräkning innestående medlen, äger sparbank mottaga inlåning å annan, valfri räkning.

Härutöver må sparbank upptaga lån mot sådana för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar, som medföra rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (*förlagsbevis*). För att tillgodose tillfälligt penningbehov må sparbank jämväl begagna kredit i checkräkning hos riksbanken eller inländskt bankaktiebolag eller annorledes upptaga lån.

26 §.

Sparbank må ej utfärda tryckta eller graverade, till innehavaren eller till viss man eller order ställda förbindelser eller ikläda sig ansvarighet för sådana förbindelser.

Vad sålunda stadgats skall dock ej gälla av sparbanken utställda räntebärande förlagsbevis lydande å minst etthundra kronor.

Sparmärken för användning vid inlåning inom skolsparrörelsen må av sparbank utfärdas allenast där anordningar vidtagits för kontroll över utlöpande märken.

27 §.

Sparbank äger mottaga inlåning med dels ett belopp motsvarande summan av

- a) sparbankens inneliggande kassa;
- b) vad för sparbankens räkning innestår hos Sveriges riksbank, riksgäldskontoret eller postsparbanken eller å postgiro eller hos inländskt bankaktiebolag, svenska jordbrukskreditkassan eller centralkassa för jordbrukskredit;
- c) sparbanken tillhöriga, å inländsk penninginrättning dragna checkar;
- d) marknadsvärdet, dock högst nominella värdet, å sparbanken tillhöriga av svenska staten utfärdade skattkammarväxlar, å sådana sparbanken tillhöriga obligationer, vilka utfärdats av staten, Sveriges allmänna hypoteksbank eller konungariket Sveriges stadshypotekskassa samt å andra sparbanken tillhöriga inhemska obligationer, vilka äro av fullgod beskaffenhet;
- e) fordringar på grund av lån, för vilkas fulla gäldande staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet är ansvarig; samt
- f) fordringar, för vilka säkerheten utgöres av fullgoda inhemska obligationer, beräknade till marknadsvärdet, dock högst nominella värdet,

inteckning i jordbruks-, bostads- eller affärsfastighet inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet, eller

inteckning i tomträtt till bebyggd fastighet, såvida den eller de byggnader, som finnas uppförda därå, äro avsedda väsentligen för bostadsändamål, inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet å byggnaderna;

dels ock därutöver ett belopp av högst tolv och en halv gång sparbankens fonder.

I intet fall må dock inlåningen med avdrag av ett belopp, motsvarande de medel som upptagits under a)—c) i första stycket ävensom, i den mån återstående löptid utgör högst ett år, skattkammarväxlar samt statens, Sveriges allmänna hypoteksbanks och konungariket Sveriges stadshypoteks-kassas obligationer, överstiga femtio gånger sparbankens fonder.

På ansökan av sparbank äger Konungen, efter hörande av fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret samt sparbanksinspektionen, medgiva att av sparbanken utställda förlagsbevis icke skola anses såsom inlåning samt att med sparbankens fonder må likställas, intill ett belopp motsvarande högst hälften av sparbankens reservfond, nominella värdet å förlagsbevis, utställda av sparbanken.

Sparbank, som på grund av avtal enligt 79 § skall uppbära blivande överskott vid annan sparbanks likvidation, må vid bestämmande av inlåningens omfattning under tiden för likvidationen intill belopp och på villkor som sparbanksinspektionen fastställer taga överskottet i beräkning.

28 §.

Sparbanks utlåningsrörelse skall företrädesvis avse sparbankens verksamhetsområde.

Lån må ej utlämnas mot annat fordringsbevis än skuldebrev. Utan hinder av vad sålunda stadgas må dock beviljas kredit i checkräkning till belopp i varje särskilt fall av högst tjugufemtusen kronor.

Lån utan särskild säkerhet må beviljas till belopp i varje särskilt fall av högst femtusen kronor och sammanlagt motsvarande högst en femtedel av sparbankens fonder ävensom, utan sagda begränsningar, till kommun eller därmed jämförlig samfällighet eller till annan sparbank.

I övrigt äger sparbank utlämna lån allenast mot fullgod säkerhet av pant eller borgen. Mot inteckning i fartyg eller förlagsinteckning eller inteckning i jordbruksinventarier må lån ej utlämnas, sparbank dock obetaget att mottaga sådan säkerhet tillika med annan i och för sig fullgod säkerhet, som nyss nämnts. Lån mot pant av aktier eller förlagsbevis må utlämnas högst till sammanlagt belopp motsvarande hälften av sparbankens fonder, dock att sparbank icke må som pant mottaga aktie i bolag, vars verksamhet huvudsakligen består i att förvalta eller driva handel med aktier eller som idkar emissionsrörelse, eller förlagsbevis, som sådant bolag eller sparbanken själv utställt. Ej heller må sparbank som pant godtaga bevis om tillskott till garantifond eller grundfond i sparbanken.

Lån, för vilket säkerheten utgöres av borgen av annan än kommun eller därmed jämförlig samfällighet, må utlämnas endast på viss tid och ej utestå längre än femton år. Är lånet ställt på längre återbetalningstid än ett år, skall i skuldebrevet utfästas årlig avbetalning i förhållande till den tid, för vilken lånet beviljats; dock må frihet från avbetalning kunna medgivas, där fråga är om studielån, under högst fem år från lånets utlämnande samt i övrigt, där så finnes påkallat med hänsyn till lånets ändamål, under högst tre år från samma tidpunkt. Oavsett vad som avtalats om återbetalning, skall sparbank förbehålla sig sådan uppsägningsrätt som i 29 § första stycket sägs.

Vad i fjärde och femte styckena är stadgat skall ej gälla lån, för vars fulla gäldande staten är ansvarig.

29 §.

Är lån, för vars fulla gäldande staten icke är ansvarig eller för vilket kommun eller därmed jämförlig samfällighet ej svarar i egenskap av huvudgäldenär eller löftesman, icke ställt att betalas inom tre månader eller,

där fråga är om lån, för vilket säkerheten utgöres av inteckning i fast egendom eller tomträtt, inom sex månader, skall sparbanken förbehålla sig rätt att uppsäga lånet till återbetalning senast inom tid, som nyss för varje fall sagts. Sådan uppsägningsrätt må icke i något avseende inskränkas av sparbanken.

Utan hinder av vad i första stycket sägs må sparbank, där summan av insättarnas behållning å sparbanksräkning och sparbankens fonder enligt senaste bokslut uppgår till minst fem miljoner kronor, på sätt och i den omfattning nedan stadgas mot säkerhet av inteckning i fast egendom inom verksamhetsområdet eller tomträtt till fastighet inom området utlämna lån, ställt på längre återbetalningstid än sex månader, utan att därvid förbehålla sig rätt att uppsäga lånet till återbetalning inom sagda tid.

Lån som nyss sagts må utlämnas högst till ett sammanlagt belopp motsvarande trettio procent av summan av insättarnas behållning å sparbanksräkning och sparbankens fonder enligt senaste bokslut. Högst en femtedel av nämnda belopp må ställas att förfalla under ett och samma år. Lånen må icke ställas på längre återbetalningstid än tio år.

Innan lån, varom nu är fråga, beviljas, skall sparbanken företaga uppskattning av värdet å den fasta egendomen eller å byggnad eller byggnader, som uppförts å den med tomträtt upplåtna fastigheten.

Såsom säkerhet må godtagas allenast inteckning i jordbruksfastighet eller i sådan bostads- eller affärsfastighet, som är belägen inom område för vilket stadsplan eller byggnadsplan fastställts, eller inteckning i tomträtt till bebyggd fastighet inom dylikt område, såvida den eller de byggnader, som finnas uppförda å tomträttsmarken, äro avsedda väsentligen för bostadsändamål samt 4 kap. lagen om nyttjanderätt till fast egendom i dess lydelse av den 5 juni 1953 äger tillämpning å tomträtten. Inteckningen skall ligga inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet å den fasta egendomen, byggnaden eller byggnaderna och likaledes inom sextio procent av det i nästföregående stycke omförmälda uppskattningsvärdet.

Sparbank skall förbehålla sig rätt att till betalning senast inom tre månader uppsäga lån, varom nu är fråga, därest den intecknade fasta egendomen eller tomträtten till följd av vanvård av byggnad, skogsavverkning eller av annan anledning undergår sådan värdeminskning, att säkerheten i märklig mån försvagas, eller därest tomträtten uppsäges. Nedsättning av taxeringsvärdet å den fasta egendomen eller å byggnaden eller byggnaderna å den med tomträtt upplåtna fastigheten skall icke i och för sig utgöra grund för uppsägning.

30 §.

Lån må ej utlämnas mot skuldförbindelse, för vars uppfyllande ledamot av sparbankens styrelse, revisor eller revisorssuppleant i sparbanken eller där anställd tjänsteman svarar i egenskap av huvudgäldenär eller löftesman, utan så är att till säkerhet för lånets fulla belopp ställes pant av fullgoda inhemska obligationer eller sådana inteckningar, som omförmälas i 27 § första stycket.

Utan hinder av vad i första stycket stadgas må dock utlämnas lån, för vars fulla gäldande staten eller kommun eller därmed jämförlig samfällighet är ansvarig.

31 §.

Sparbank är skyldig att i kassareserv redovisa ett belopp, som tillsammans med sparbankens kassa motsvarar minst summan av dels tjugufem procent av de förbindelser, som det åligger sparbanken att fullgöra vid an-

fordran eller efter uppsägning inom kortare tid än en månad, dels åtta procent av sparbankens övriga inlåning.

Kassareserv skall utgöras av:

a) vad för sparbankens räkning inestår å postgiro eller sådana tillgodo-havanden hos riksbanken, riksgäldskontoret, postsparbanken eller inländskt bankaktiebolag, vilkas återstående löptid ej överstiger ett år eller vilka kunna uppsägas till betalning inom högst ett år;

b) sparbanken tillhöriga, å inländsk penninginrättning dragna checkar;

c) statens skattkamarväxlar;

d) fullgoda inhemska obligationer, vilka kunna med lätthet förvandlas i penningar; eller

e) till belopp av högst etthundratusen kronor, inteckningar inom sextio procent av senast fastställda taxeringsvärdet uti jordbruksfastighet eller uti sådan bostads- eller affärsfastighet, som är belägen inom område, för vilket stadsplan eller byggnadsplan fastställts, såframt inteckningarna av sparbanken innehavas såsom säkerhet för lån, vilka förfalla eller kunna av sparbanken uppsägas till betalning inom högst sex månader.

Obligationer, som ingå i kassareserven, må beräknas högst till marknadsvärdet. Har tillgång av uppräknat slag pantsatts av sparbanken, må den icke tagas i beräkning; dock att, där tillgången utgör säkerhet för avtalad kredit, som ej till fullo begagnats av sparbanken, den må beräknas till det belopp, som sparbanken enligt avtalet är berättigad att ytterligare utbekomma.

Efter prövning i varje särskilt fall må sparbanksinspektionen medgiva, att jämväl andra tillgångar än de som uppräknats här ovan må betraktas såsom kassareservmedel.

Nedgår kassareserv under vad i första stycket sägs, skall den så snart kan ske åter uppböras till föreskrivet belopp.

32 §.

Sparbank må ej förvärva fast egendom eller tomträtt, såframt ej med fånget åsyftas att bereda sparbanken lokaler för dess inrymmande. För samma ändamål må jämväl förvärvas bostadsrätt till lägenhet, aktie i bolag, som uteslutande har till syfte att förvalta för omförmälda användning förvärvad fast egendom eller tomträtt, eller förlagsbevis, utfärdat av sådant bolag. Vill sparbank förvärva fast egendom, tomträtt eller aktie som nyss sagts eller förbättra byggnad, vari sparbankens lokaler äro eller avses bliva inrymda, för belopp, vilket sammanlagt med det belopp, vartill sparbanken förut tillhörig fast egendom, tomträtt eller aktie av ifrågavarande art bör uppskattas, överstiger hälften av fonderna, skall frågan härom hän-skjutas till huvudmännens prövning. Åtgärden må ej vidtagas, där ej minst två tredjedelar av de i frågans avgörande deltagande huvudmännen uttalat sig för densamma samt beslutet tillika vunnit länsstyrelsens stadfästelse.

Vid tillämpning av första stycket tredje punkten skall uppskattningen av egendom, som där sägs, ske enligt stadgandena i 48 §, dock att värdet av aktie skall beräknas till belopp motsvarande den andel av bokförda värdet å bolagets egendom, vilken belöper å aktien.

Av lös egendom må sparbank i övrigt ej förvärva annat än penningar, obligationer, av rörelsen betingade fordringar samt sådana inventarier, som anskaffas för rörelsen eller till fastighet, som sparbanken äger, eller till lokaler, som sparbanken i övrigt innehar. Dock må sparbank använda ett belopp, motsvarande högst en tiondel av sparbankens fonder,

till förvärv av andel i sådan ekonomisk förening eller aktie i sådant aktiebolag, som med Konungens godkännande skall vara verksamt såsom

en sammanslutning av svenska sparbanker för tillgodoseende av gemensamma intressen, eller av förlagsbevis, som utgives av föreningen eller aktiebolaget,

eller såsom tillskott i övrigt till föreningen eller aktiebolaget.

33 §.

Utan hinder av vad i 32 § stadgas må sparbank till skyddande av fordran å offentlig auktion eller fondbörs inköpa egendom, som är för fordringen utmätt eller pantsatt, så ock såsom betalning för fordran övertaga för fordringen pantsatt eller annan egendom, där uppenbart är att sparbanken eljest skulle lida avsevärd förlust, dock icke i någotdera fallet bevis om tillskott till garantifond eller grundfond i sparbanken, därest ej de i 16 och 18 §§ angivna förutsättningarna för återbetalning av fond föreligga.

Egendom, som sparbank förvärvat med stöd av bestämmelserna i denna paragraf, skall åter avyttras, så snart lämpligen kan ske och senast då avyttring kan äga rum utan förlust för sparbanken.

34 §.

Sparbanks filial skall vara belägen inom sparbankens verksamhetsområde.

Filial, som må bevilja eller utbetala lån eller ombesörja avräkningsbokföring eller hålles öppen mer än nio timmar i veckan, är avdelningskontor. Annan filial är sparställe. För inrättande av avdelningskontor i kommun, där sparbanken icke förut driver verksamhet vid huvudkontor eller avdelningskontor, fordras tillstånd av länsstyrelsen i det län, till vilket kommunen hör. Sådant tillstånd må lämnas endast om sparbanksverksamheten i kommunen finnes kunna vara till nytta för det allmänna.

35 §.

Inom kommun, där sparbank icke är berättigad att utöva verksamhet vid huvudkontor eller avdelningskontor, må sparbanken icke idka in- eller låning genom ombud.

Vad sålunda stadgats skall dock icke utgöra hinder för sparbank att såsom ombud anlita annan sparbank eller bankaktiebolag. Ej heller skall stadgandet utgöra hinder för inlåning, som bedrives inom skolsparrörelsen och sparklubbsrörelsen.

Om styrelse och firmateckning

36 §.

För sparbank skall finnas en av huvudmännen utsedd styrelse bestående av minst fem ledamöter.

Styrelsen skall handhava den omedelbara ledningen av sparbankens verksamhet.

Vad i denna lag finnes stadgat om styrelseledamot skall i tillämpliga delar gälla beträffande styrelsesuppleant.

37 §.

Styrelseledamot skall vara myndig svensk medborgare samt, såvida ej länsstyrelsen på grund av särskilda förhållanden finner skäl medgiva annat, vara bosatt inom sparbankens verksamhetsområde.

Styrelseledamot må ej den vara, som är

1. tjänsteman i sparbanken, där ej reglementet innehåller uttryckligt medgivande härtill, vilket medgivande dock icke må gälla styrelsens ordförande,

2. styrelseledamot eller tjänsteman i annan sparbank, eller

3. tjänsteman i annat bankaktiebolag än Sparbankernas bankaktiebolag eller i hypoteksförening eller kassa för jordbrukskredit.

Av styrelseledamöterna må sammanlagt högst en tredjedel tillika vara styrelseledamöter i annat bankaktiebolag än Sparbankernas bankaktiebolag eller i hypoteksförening eller kassa för jordbrukskredit.

38 §.

Styrelseledamot skall utses för tid intill dess årssammanträde med huvudmännen hållits och må icke utses för längre tid än till och med det årssammanträde, vilket skall äga rum under fjärde räkenskapsåret efter det år, då valet sker.

Styrelseledamot må, ändå att den tid, för vilken han blivit vald, ej gått till ända, kunna genom beslut av huvudmännen skiljas från uppdraget.

39 §.

Styrelsen må, där reglementet så medgiver, uppdraga åt delegation att, med de inskränkningar som i tredje stycket sägs, avgöra ärenden av beskaffenhet att eljest ankomma på styrelsens egen prövning.

Delegation skall bestå av minst tre ledamöter och utses bland styrelseledamöterna, dem som utgöra ledningen för avdelningskontor eller tjänstemännen i sparbanken.

Delegations uppdrag må ej avse andra ärenden än sådana som angå beviljande av kredit. Grunderna för kreditgivningen skola angivas i en av styrelsen för ett år i sänder fastställd instruktion för delegationens verksamhet.

40 §.

Styrelseledamot eller ledamot av delegation enligt 39 § må ej handlägga fråga rörande avtal mellan honom och sparbanken eller sådan fråga om avtal mellan sparbanken och tredje man, i vilken han äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot sparbankens. Ej heller må han deltaga i beslut angående avtal mellan sparbanken och tredje man, som han ensam eller jämte annan äger företräda. Vad sålunda är stadgat skall äga motsvarande tillämpning beträffande gåva från sparbanken, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamoten, delegationsledamoten eller tredje man.

41 §.

Styrelsen äger, i den mån annat icke följer av vad i denna lag är stadgat, att handla å sparbankens vägnar i förhållande till tredje man samt att företräda sparbanken inför domstolar och andra myndigheter. Samma behörighet tillkommer ock dem som efter vad i 42 § sägs äga teckna sparbankens firma.

42 §.

Sparbanks firma skall tecknas av minst två personer i förening.

Bemyndigande för styrelseledamot eller styrelsesuppleant att teckna sparbanks firma må meddelas av styrelsen. Styrelsen äger ock bemyndiga annan än nu sagts att teckna sparbankens firma, om tillåtelse därtill givits i reglementet eller av huvudmännen; dock må i dylikt fall bemyndigande ej lämnas den som är omyndig eller den som icke är här i riket bosatt svensk medborgare.

Bemyndigande att teckna sparbankens firma må när som helst återkallas av styrelsen.

43 §.

I förhållande till sparbanken åligger det styrelsen att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter som meddelas i reglementet eller, beträff-

fande frågor som falla inom huvudmännens befogenhet, av dessa. Dessamma skall gälla annan ställföreträdare för sparbanken samt delegation enligt 39 §; och äro dessa jämväl skyldiga att hörsamma föreskrift som meddelas av styrelsen.

Föreskrift, vilken såsom stridande mot denna lag eller reglementet finnes ej vara gällande, må dock ej efterkommas, ej heller föreskrift av huvudmännen om sådan åtgärd avseende förvaltningen av sparbankens angelägenheter, vars verkställighet styrelsen finner innebära ett uppenbart åsidosättande av sparbankens intressen.

Den som enligt 40 § icke må för sparbanken handlägga fråga om avtal äger ej heller befogenhet att utan särskilt uppdrag av styrelsen företräda sparbanken i avseende å avtalet.

44 §.

Har styrelsen eller annan ställföreträdare företagit rättshandling å sparbankens vägnar men därvid handlat i strid med föreskrift, som avses i 43 §, eller eljest överskridit sin befogenhet, är rättshandlingen ej gällande mot sparbanken, såframt tredje man insåg eller bort inse att sådant överskridande förelåg.

Har styrelsesuppleant utövat styrelseledamots befogenhet, är det förhållandet, att förutsättning för hans inträde i styrelseledamots ställe saknades, utan verkan gentemot tredje man, där denne ej insåg eller bort inse nämnda förhållande.

45 §.

Har styrelsen eller annan ställföreträdare för sparbanken utfärdat handling utan firmateckning och framgår icke av dess innehåll, att den utfärdats å sparbankens vägnar, svara de, som undertecknat handlingen, för vad genom handlingen må hava slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld. Sådan ansvarighet skall dock ej åvila undertecknarna, där av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick, att den utfärdades för sparbanken, samt den, till vilken handlingen ställts, av sparbanken erhåller behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det begäran därom framställts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

46 §.

Angående behörighet för styrelseledamot så ock för den, som eljest be- myndigats teckna sparbankens firma, att mottaga delgivning i rättegång mot sparbanken är stadgat i rättegångsbalken; och skall vad i sådant avseende gäller äga tillämpning jämväl då annat meddelande skall delgivas sparbanken.

Vill styrelsen kära till sparbanken, skall stämningen delgivas sparbanken genom att föredragas å sammanträde med huvudmännen.

Om styrelsens årsredovisning

47 §.

Det åligger styrelsen att för varje räkenskapsår avgiva redovisning för förvaltningen av sparbankens angelägenheter genom avlämnande av förvaltningsberättelse, upptagande vinst- och förlusträkning samt balansräkning. Förvaltningsberättelsen skall vara underskriven av samtliga styrelseledamöter.

Före mars månads utgång skall styrelsen till revisorerna i huvudskrift eller avskrift avlämna förvaltningsberättelsen för det förflutna året.

48 §.

Jämte vad i bokföringslagen är stadgat skall i fråga om sparbanks balansräkning gälla:

1. Obligation må upptagas högst till gällande marknadsvärde; dock må räntebärande obligation, som avses i 27 §, i stället upptagas till nedan angivet värde, nämligen,

beträffande obligation, utfärdad av staten, Sveriges allmänna hypoteksbank eller konungariket Sveriges stadshypotekskassa: sådant värde, att obligationens avkastning utgår efter en räntefot, som motsvarar den av sparbanksinspektionen på sätt under 3 sägs beräknade medelräntan under de senaste tio åren å där nämnda obligationer;

beträffande annan obligation, vilken förmyndare äger utan överförmyndarens samtycke inköpa för omyndigs medel: sådant värde, att obligationens avkastning utgår efter en räntefot, som med en fjärdedels procent överstiger nämnda medelränta; samt

beträffande övriga obligationer: sådant värde, att obligationens avkastning utgår efter en räntefot, som med en halv procent överstiger nämnda medelränta.

2. Fordran på grund av lån, för vilket kommun eller därmed jämförlig samfällighet är ansvarig i egenskap av huvudgäldenär eller löftesman eller för vilket säkerheten utgöres av in-teckning och vilket förfaller eller kan av sparbanken uppsägas till betalning först efter längre tid än sex månader, må upptagas högst till sådant värde, att lånets avkastning utgår efter en räntefot, som med en fjärdedels procent överstiger antingen den under 1 avsedda medelräntan eller ock den av sparbanksinspektionen på sätt under 3 sägs beräknade medelräntan för det sistförflutna året å där nämnda obligationer. Vad nu sagts skall, under enahanda förutsättning i fråga om återbetalningstiden, gälla jämväl lån, för vars fulla gäldande staten är ansvarig, dock att i detta fall någon förhöjning av räntefoten utöver medelränta icke skall äga rum.

3. Beräklandet av de under 1 och 2 avsedda tioåriga och årliga medelräntorna skall grundas å noteringarna på Stockholms fondbörs vid minst ett tillfälle under varje kalenderkvartal för sådana av staten, Sveriges allmänna hypoteksbank och konungariket Sveriges stadshypotekskassa utgivna obligationer, som vid noteringstillfället haft en återstående löptid av minst tio år och då noterats till högst det belopp, varå obligationerna lyda. Därest dylika noteringar under något kvartal icke förekommit eller ägt så ringa omfattning, att sparbanksinspektionen finner noteringarna icke utgöra tillfredsställande grund för medelräntans beräkande, ankommer å Konungen att efter framställning av inspektionen fastställa det procenttal, som med avseende å detta kvartal skall utgöra grund för beräkningen. Sparbanksinspektionen skall för sparbankerna tillkännagiva de beräknade medelräntorna.

4. Tillgångar, avsedda till stadigvarande bruk för sparbanken, må ej i vidare mån än som betingas av förbättringar, som nedlagts å desamma, i balansräkningen för det år, varunder de förvärvats, upptagas till högre värde än som motsvarar kostnaderna för deras förvärvande och därefter till högre värde än det, vartill de varit uppförda i närmast föregående balansräkning. Är det verkliga värdet lägre än det belopp, vartill dylik tillgång sålunda upptagits, skall å tillgången årligen avskrivas vad som motsvarar dess av ålder och nyttjande eller annan därmed jämförlig orsak uppkomna värde-minskning.

Utan hinder av vad nu sagts må fast egendom, avsedd till stadigvarande bruk för sparbanken, eller tomträtt till fastighet, avsedd för sådant ändamål, för täckande av förlust å sparbankens rörelse uppskrivas högst till det bestående värde, tillgången i fråga måste anses äga, såframt sparbanksinspektionen medgivit uppskrivningen. I intet fall må dock uppskrivning ske över senast fastställda taxeringsvärdet å den fasta egendomen eller, vad gäller tomträtt, å byggnad eller byggnader, som utgöra tillbehör till tomt-rätten. Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning å aktie, som omförmäles i 32 § första stycket.

5. Obligation eller fordran, som avses under 2, må i balansräkningen för det år, varunder tillgången förvärvats, ej upptagas till högre värde än som motsvarar kostnaden för obligationens förvärvande eller fordringens belopp och därefter ej till högre värde än det, vartill tillgången varit uppförd i närmast föregående balansräkning.

Utan hinder av vad nu sagts må i båda fallen uppskrivning av sådan tillgångs bokförda värde ske i nedan nämnd omfattning i syfte att täcka förlust å sparbankens rörelse eller motsvarande nedskrivning av annan tillgångs bokförda värde:

obligation må uppskrivas högst till gällande marknadsvärde, i sistnämnda syfte dock ej till högre belopp än det, varå obligationen lyder;

fordran må uppskrivas högst till fordringens värde, beräknat enligt den under 2 sist angivna grunden, dock högst till fordringens belopp.

6. Beträffande andra tillgångar än ovan nämnts gäller att de ej må upptagas över verkliga värdet. Osäkra fordringar skola upptagas högst till det belopp, varmed de beräknas komma att inflyta. Värdelösa fordringar må icke upptagas såsom tillgång.

7. I stället för avskrivning å tillgångs värde må motsvarande belopp kunna uppföras å särskilt värdeminskningsskonto. Minskning av värdeminskningsskonto är medgiven, där avskrivning med samma belopp sker å motsvarande tillgång, så ock i den mån, enligt vad förut i denna paragraf är sagt, hinder ej möter för uppskrivning av tillgång samt minskning av värdeminskningsskonto sker i stället för sådan uppskrivning.

8. Avskrivning skall avse viss tillgång eller grupp av tillgångar av likartad beskaffenhet.

9. De belopp, till vilka sparbankens särskilda fonder uppgå, skola vart för sig i balansräkningen uppföras bland skulderna. Benämningen fond må endast användas för grundfond, reservfond och garantifond.

10. Organisations- eller förvaltningskostnader må ej uppföras såsom tillgång.

11. Inom linjen skall anmärkas sammanlagda beloppet av sparbankens ansvarsförbindelser, i den mån de icke upptagits bland skulderna. Tillika skall inom linjen upptagas av sparbanken ställda panters sammanlagda bokförda värde. Inom linjen skall ock angivas sammanlagda beloppet för år av pensioner utgående på grund av förpliktelser, vilka ej upptagits såsom skuld i balansräkningen. Pensionsförpliktelser, som i närmast föregående balansräkning upptagits såsom skuld, må ej redovisas inom linjen. Ytterligare skall inom linjen uppföras ränta å garantifond eller grundfond, som till följd av reglerna i 19 § icke kunnat utbetalas.

Vad i bokföringslagen stadgats om balansräknings införande i inventariebok skall såvitt angår sparbanks balansräkning i stället avse dess införande i sparbankens huvudbok. Balansräkningen skall vara uppställd i lämpliga huvudposter, till vilka specifikationer skola finnas i handelsbok eller bilaga.

49 §.

Beträffande uppställandet av vinst- och förlusträkning gäller, att densamma skall upptaga sparbankens intäkter av och kostnader för rörelsen under året samt angiva verkställda avskrivningar.

50 §.

I förvaltningsberättelsen skall, i den mån det finnes kunna ske utan förfång för sparbanken, lämnas upplysning om sådana för bedömningen av sparbankens ställning och resultatet av dess verksamhet samt styrelsens förvaltning viktiga förhållanden, vilka ej framgå av balansräkningen eller vinst- och förlusträkningen, så ock om händelser av väsentlig betydelse för sparbanken, jämväl där de inträffat efter årets slut.

Styrelsen skall i förvaltningsberättelsen framställa förslag i anledning av sparbankens vinst enligt balansräkningen.

Om revision

51 §.

Styrelsens förvaltning samt sparbankens räkenskaper skola granskas av revisorer som väljas av huvudmännen samt, enligt vad i 81 § är stadgat, en revisor utsedd av länsstyrelsen.

Då revisorer väljas av huvudmännen, skola lika många suppleanter utses.

52 §.

Revisorer och revisorssuppleanter skola utses för tid intill dess årssammanträde med huvudmännen hållits och må icke utses för längre tid än till och med det årssammanträde, vilket skall äga rum under tredje räkenskapsåret efter det år, då valet sker. Av huvudmännen utsedd revisor må, ändå att den tid för vilken han blivit utsedd ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut av huvudmännen.

53 §.

Revisor skall vara myndig, här i riket bosatt svensk medborgare. Revisor skall hava den erfarenhet beträffande bokföring och insikt i ekonomiska förhållanden, som med hänsyn till sparbankens verksamhet erfordras för uppdraget.

Till revisor må ej utses den, som är tjänsteman i sparbanken eller eljest intager en underordnad eller beroende ställning till styrelseledamot eller till annan i ledande ställning i sparbanken, ej heller make till den, som har sådan ledande ställning, eller den, som med honom är i rätt upp- eller nedstigande skyldskap eller svågerlag eller är hans syskon eller med honom är i det svågerlag, att den ene är gift med den andres syskon.

Vad i denna paragraf stadgas om revisor skall äga motsvarande tillämpning å revisorssuppleant.

54 §.

Revisorerna skola för varje räkenskapsår avgiva en av dem underskriven revisionsberättelse, som skall överlämnas till styrelsen inom en månad efter det förvaltningsberättelsen kommit revisorerna till handa.

55 §.

Revisionsberättelsen skall innehålla redogörelse för resultatet av revisorernas granskning samt uttalande, huruvida anmärkning i avseende å för-

valtningsberättelsen, de i densamma upptagna vinst- och förlust- samt balansräkningarna, sparbankens bokföring eller inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av sparbankens angelägenheter föreligger eller icke. Föreligger anledning till anmärkning, skall denna angivas i revisionsberättelsen. Revisorerna äga ock i berättelsen meddela erinringar, som de anse böra komma till huvudmännens kännedom.

Revisionsberättelsen skall innehålla särskilt uttalande angående omfattningen av den av revisorerna verkställda granskningen; sparbankens förvaltningsutgifter; den inre kontrollen inom sparbanken; fastställelse av balansräkningen; ansvarsfrihet för styrelseledamöterna; samt styrelsens förslag i anledning av sparbankens vinst enligt balansräkningen.

Har tillgång upptagits till högre värde än i senaste fastställda balansräkning eller har tillgång, som anskaffats under räkenskapsåret, upptagits till högre värde än anskaffningskostnaden, skall särskilt uttalande därom göras i revisionsberättelsen.

Om sammanträde med huvudmännen

56 §.

Huvudman må ej handlägga fråga rörande avtal mellan honom och sparbanken eller sådan fråga om avtal mellan sparbanken och tredje man, i vilken han äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot sparbankens. Ej heller må han deltaga i beslut angående avtal mellan sparbanken och tredje man, som han ensam eller jämte annan äger företräda. Vad sålunda är stadgat skall äga motsvarande tillämpning beträffande gåva från sparbanken, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot huvudmannen eller tredje man.

Huvudman, som tillika är styrelseledamot i sparbanken, må ej deltaga i val av revisor eller revisorssuppleant eller i beslut angående ansvarsfrihet för styrelsen.

57 §.

Årssammanträde med huvudmännen skall hållas varje år före maj månads utgång.

Å årssammanträdet skola till avgörande företagas frågorna om fastställelse av balansräkningen med de ändringar eller tillägg, som må finnas erforderliga, samt om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna för den tid redovisningen omfattar. Huvudmännen skola ock bestämma i vilken utsträckning sparbankens vinst skall avsättas till dess fonder samt, där tid för vilken styrelseledamot eller revisor eller styrelse- eller revisorssuppleant utsetts gått till ända, förrätta erforderliga nyval.

Andra ärenden, vilka enligt lag eller annan författning eller reglementet tillhöra huvudmännens handläggning eller av styrelsen överlämnas till deras avgörande, må behandlas jämväl på annat sammanträde än årssammanträde.

Om talan mot styrelseledamot m. fl.

58 §.

Ansvarsfrihet må ej anses vara beviljad styrelseledamot, såframt en tredjedel av samtliga huvudmän röstat däremot.

Anställes ej talan å förvaltningen under den tid, förvaltningsberättelsen avser, inom ett år från det förvaltnings- och revisionsberättelserna framlades å sammanträde med huvudmännen, skall så anses som om ansvarsfrihet blivit beviljad.

Om ansvarsfrihet blivit beviljad, må likväl talan kunna anställas mot styrelseledamot på grund av åtgärd, om vars vidtagande eller betydelse för sparbanken styrelsen eller styrelseledamot uppsåtligen eller av vårdslöshet lämnat i väsentliga hänseenden oriktiga eller ofullständiga upplysningar i förvaltningsberättelsen eller eljest till huvudmännen eller ock genom bokföringen eller eljest till revisorerna. Talan, som grundas därpå att styrelseledamot begått brottslig handling, må ock eljest kunna anställas mot honom, såframt ej beviljad ansvarsfrihet uppenbarligen avsett även nämnda handling.

Talan om skadestånd på grund av förvaltningsåtgärd, som med stöd av uppdrag varom förmäles i 39 § första stycket vidtagits av ledamot av delegation som där sägs, må ej väckas av sparbanken, sedan ett år förflutit från det förvaltningsberättelsen och revisionsberättelsen för det räkenskapsår, under vilket åtgärden vidtagits, framlagts å sammanträde med huvudmännen, såframt icke förhållande föreligger varom stadgas i tredje stycket.

59 §.

Talan mot revisor må ej anställas av sparbanken, sedan två år förflutit från det revisionsberättelsen framlades å sammanträde med huvudmännen.

Utan hinder av vad i första stycket sägs må talan anställas som grundas därpå, att revisor begått brottslig handling.

60 §.

Försättes sparbank i konkurs på ansökan, som gjorts inom två år från det sammanträde med huvudmännen, där förvaltnings- och revisionsberättelserna framlades, äger konkursboet, ändå att ansvarsfrihet blivit beviljad styrelseledamot, anställa talan mot honom å förvaltningen under det räkenskapsår redovisningen avser.

Mot ledamot av delegation enligt 39 § samt revisor äger konkursboet ock, där sparbanken försättes i konkurs på ansökan, vilken gjorts innan två år förflutit från det förvaltningsberättelsen och revisionsberättelsen framlades å sammanträde med huvudmännen, föra sådan talan.

Talan, varom stadgas i denna paragraf, skall väckas inom sex månader från första borgenärssammanträdet eller, där tiden för anställande av talan för sparbanken då ännu ej gått till ända, före utgången av den tid. Försummas det, är rätt till talan förlorad.

Om ändring av reglementet

61 §.

Beslut om ändring av sparbanks reglemente är ej giltigt, med mindre samtliga huvudmän förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden och å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst två tredjedelar av de vid sammanträdet närvarande huvudmännen. Är för beslutets giltighet ytterligare villkor bestämt i reglementet, skall ock det lända till efterrättelse.

Beslutet är ej heller giltigt, förrän det stadfästs av länsstyrelsen. För prövningen skall i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 7 §.

* 217—557024. Svensk författningssamling 1955, Nr 416—422

Om talan å huvudmännens beslut

62 §.

1 mom. Menar styrelsen, att beslut, som fattats å sammanträde med huvudmännen, icke tillkommit i behörig ordning eller att beslutet eljest strider mot denna lag eller reglementet, äger styrelsen därå väcka talan mot sparbanken. Samma talerätt tillkommer ock styrelseledamot samt huvudman.

Grundas talan på att beslutet icke tillkommit i behörig ordning, skall talan väckas inom tre månader från beslutets dag. Försummas det, är beslutet gällande.

Hava vid sådant beslut, som skall anmälas för registrering, i denna lag eller reglementet upptagna föreskrifter om särskild röstpluralitet icke rätteligen iakttagits, är beslutet, ehuru klandertalan ej väckts, icke gällande, utan så är att i strid med 86 § 2 mom. registrering av beslutet ägt rum.

2 mom. Har talan väckts beträffande beslut å sammanträde med huvudmännen, äger domstolen, när skäl därtill förekommer, att innan målet avgöres förordna, att beslutet ej må verkställas.

Om likvidation och upplösning

63 §.

Sparbank skall träda i likvidation, där beslut härom träffats av huvudmännen på sätt i andra stycket sägs eller länsstyrelsen enligt vad i 81 § stadgas förordnat, att likvidation skall äga rum.

Av huvudmännen fattat beslut om likvidation är ej giltigt, med mindre samtliga huvudmän förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden med huvudmännen samt å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst fyra femtedelar av de röstande och dess tillika utgjort minst tre fjärdedelar av samtliga huvudmän. Är för beslutets giltighet ytterligare villkor bestämt i reglementet, skall ock det lända till efterrättelse.

64 §.

Besluta huvudmännen, att sparbanken skall träda i likvidation, åligger det huvudmännen att välja minst två likvidatorer att verkställa likvidationen. Huvudmännen må ock utse en eller flera suppleanter.

Har länsstyrelsen förordnat, att sparbanken skall träda i likvidation, skall sparbankens styrelse genast kalla huvudmännen till sammanträde för val av likvidatorer, ändå att ändring sökes i länsstyrelsens beslut.

Underlåta huvudmännen i fall, som avses i andra stycket, att utse likvidatorer, ankommer på länsstyrelsen att utse likvidatorer; och svara under tiden, intill dess så skett, de som med vetskap om att länsstyrelsen meddelat förordnande om sparbankens trädande i likvidation deltaga i beslut om fortsättande av sparbankens verksamhet eller handla å dess vägnar för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

Då likvidatorer utsetts av huvudmännen eller förordnats av länsstyrelsen, skall sparbanken anses hava trätt i likvidation.

Upphör mandattid för huvudman, sedan beslut om likvidation fattats, skall mandattiden anses vara förlängd till dess likvidationen avslutats.

65 §.

Likvidator skall vara myndig, här i riket bosatt svensk medborgare.

Uppdraget att vara likvidator gäller intill dess likvidationen blivit av-

slutad, men den, som meddelat uppdraget, må när som helst entlediga likvidatorn och utse annan i hans ställe.

Visar likvidator uppenbarligen motvilja eller försummelse vid fullgörande av sitt uppdrag, äger länsstyrelsen, ändå att likvidatorn utsetts av huvudmännen, efter likvidatorns hörande entlediga honom och förordna annan i hans ställe.

Vad i denna paragraf är stadgat om likvidator skall i tillämpliga delar gälla beträffande suppleant för likvidator.

66 §.

Å det sammanträde med huvudmännen, vid vilket likvidatorer utses, skall jämväl väljas en eller flera likvidationsrevisorer att granska likvidatorernas förvaltning och sparbankens räkenskaper under likvidationen. Hava likvidatorer förordnats av länsstyrelsen, skola de ofördröjligen sammankalla huvudmännen till sammanträde för sådant val. Huvudmännen må ock utse en eller flera suppleanter. Likvidationsrevisor och suppleant må när som helst entledigas och annan utses i hans ställe.

Angående likvidationsrevisor som förordnas av länsstyrelsen stadgas i 82 §.

Vad i 53 § är stadgat om revisor och revisorssuppleant skall i tillämpliga delar gälla beträffande likvidationsrevisor och suppleant.

67 §.

Då sparbanken trätt i likvidation, åligger det styrelsen att ofördröjligen avgiva redovisning för sin förvaltning av sparbankens angelägenheter under den tid, för vilken ej förut förvaltningsberättelse framlagts å sammanträde med huvudmännen.

Redovisningen skall av likvidatorerna ofördröjligen överlämnas till revisorerna, som hava att inom en månad avgiva revisionsberättelse. Redovisningen och revisionsberättelsen skola av likvidatorerna så snart kan ske framläggas å sammanträde med huvudmännen; och skall å detta sammanträde till behandling företagas frågan om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelsens ledamöter för den tid redovisningen omfattar.

I fråga om styrelsens redovisning, om revisorernas granskning och revisionsberättelsen, om handlingars framläggande å sammanträde med huvudmännen, om behandlingen av frågan om ansvarsfrihet samt om anställande av talan mot styrelseledamot eller ledamot av delegation enligt 39 § skall i tillämpliga delar gälla vad i denna lag förut rörande dessa ämnen föreskrivits.

68 §.

Det åligger likvidatorerna att ofördröjligen söka kallelse å sparbankens okända borgenärer samt upprätta och i huvudboken införa balansräkning.

I balansräkningen skola tillgångarna upptagas till verkliga värdet.

69 §.

Likvidatorerna skola förvalta sparbankens angelägenheter under likvidationen. Det åligger dem att så snart kan ske förvandla sparbankens egendom i penningar, i den mån det erfordras för likvidationen, samt att verkställa betalning av sparbankens skulder, däri inbegripet skulder på grund av förlagsupplåning. Sparbankens rörelse må fortsättas allenast i den mån det är nödvändigt för en ändamålsenlig avveckling.

Har ombud förordnats av länsstyrelsen enligt 82 § 1 mom., må sparbankens egendom ej avyttras under hand utan ombudets samtycke. Finnes han

hava utan skäl vägrat sitt samtycke, äger länsstyrelsen på ansökan av likvidatorerna tillåta försäljningen. Samtycke, som nu är sagt, är ej av nöden, där likvidatorerna vilja till gällande börspris överlåta å fondbörs noterat värdepapper.

Finnes garantifond eller har i reglementet gjorts förbehåll om återbäring av grundfond, åligger det likvidatorerna att, i den mån sparbankens tillgångar förslå, ombesörja återbetalning av garanti- eller grundfond jämte utfäst ränta; dock må återbäring av grundfond ej äga rum, förrän garantifond jämte ränta återbetalts.

Med de jämkningar, som följa av vad i detta lagrum eller eljest är stadgat om likvidation, skall i fråga om likvidators befogenhet att företräda sparbanken så ock om deras rättigheter och skyldigheter i övrigt i tillämpliga delar gälla vad i denna lag är stadgat angående styrelse eller styrelseledamot.

70 §.

Har av likvidatorerna eller annan ställföreträdare för sparbanken handling utfärdats utan firmateckning, som utvisar att sparbanken är i likvidation, och framgår icke av handlingens innehåll såväl att den utfärdats å sparbankens vägnar som ock att sparbanken är i likvidation, svara de, som undertecknat handlingen, för vad genom handlingen må hava slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld. Sådan ansvarighet skall dock ej åvila undertecknarna, där av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick, att den utfärdades för sparbanken och att denna var i likvidation, samt den till vilken handlingen ställts av sparbanken erhåller behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det begäran därom framställts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

71 §.

Likvidatorerna hava att för varje räkenskapsår, sedan bokslut upprättats, avgiva förvaltningsberättelse, upptagande balansräkning enligt 68 §, avseende sparbankens ställning vid årets utgång, samt likvidationsräkning. Förvaltningsberättelsen skall vara underskriven av samtliga likvidatorer.

Likvidatorerna skola i likvidationsräkningen upptaga redovisning för inkomster och utgifter under året, därvid inkomsterna å försäljning av sparbankens tillgångar skola fördelas efter de i balansräkningen upptagna tillgångsposterna samt bland utgifterna skola för sig upptagas dels belopp, som erlagts i betalning för sparbankens skulder, och dels övriga utgifter i lämpliga poster.

Före mars månads utgång skola likvidatorerna till likvidationsrevisorerna avlämna förvaltningsberättelsen för det förflutna året.

72 §.

Inom en månad efter det förvaltningsberättelsen överlämnats till likvidationsrevisorerna skola dessa till likvidatorerna avlämna berättelse över granskningen av deras förvaltning och sparbankens räkenskaper för räkenskapsåret. Revisionsberättelsen, som skall vara underskriven av likvidationsrevisorerna, skall innehålla uttalande, huruvida enligt deras mening likvidationen onödigt fördröjes eller icke. Om revisionsberättelsens innehåll i övrigt skall i tillämpliga delar gälla vad som är stadgat i 55 §.

Då likvidationsrevisorerna till likvidatorerna avlämnat sin revisionsberättelse, skola likvidatorerna ofördröjligen kalla huvudmännen till sammanträde för granskning av redovisningen.

73 §.

Sedan den i kallelsen å okända borgenärer utsatta inställelsedagen är förbi samt likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skola de så snart kan ske avgiva slutredovisning för sin förvaltning genom avlämnande av förvaltningsberättelse rörande likvidationens gång från likvidationens början till dess avslutande. Vid berättelsen skola fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna skola i huvudskrift eller avskrift avlämnas till likvidationsrevisorerna, vilka hava att inom en månad därefter avgiva en av dem underskriven revisionsberättelse över förvaltningen under likvidationen. Om revisionsberättelsens innehåll skall i tillämpliga delar gälla vad som är stadgat i 55 §.

Efter det revisionsberättelsen avlämnats till likvidatorerna, skola dessa ofördröjligen kalla huvudmännen till sammanträde för granskning av slutredovisningen.

Då likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag och inför huvudmännen framlagt slutredovisning för sin förvaltning, anses sparbanken upplöst.

74 §.

Yppas, efter det sparbanken skall anses upplöst enligt 73 § tredje stycket, tillgång för sparbanken eller väckes talan mot sparbanken eller uppkommer eljest behov av likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsättas.

75 §.

Finnes enligt likvidatorernas slutredovisning överskott, skall hälften av detta tillfalla sparbankernas säkerhetskassa samt återstoden, på sätt huvudmännen äga bestämma, användas för allmännyttigt eller välgörande ändamål, som icke på grund av gällande författning skall tillgodoses genom skattebidrag. Huvudmännens beslut härom skall underställas länsstyrelsen, som har att tillse, såväl att angiven del av överskottet utbetalas till säkerhetskassan som att återstoden användes i enlighet med det därom träffade beslutet.

Har sparbanken med annan sparbank slutit avtal enligt 79 §, skall överskottet utan hinder av vad i första stycket stadgas gå till den sparbank, som övertagit rörelsen.

76 §.

Under konkurs företrädes sparbanken såsom konkursgäldenär av styrelsen eller, där vid konkursens början likvidatorer voro utsedda, av dessa; dock må under konkursen i behörig ordning kunna utses nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer.

Bevis om tillskott till garantifond eller till grundfond, som skall återbäras, medför rätt till utdelning först efter övriga fordringar i konkursen, däri inbegripet fordringar på grund av sparbankens förlagsupplåning. Beträffande den inbördes förmånsställningen mellan dessa fondmedel skall gälla vad som stadgas i 69 § tredje stycket.

Där efter avslutande av sparbanks konkurs ej finnes överskott, anses sparbanken upplöst, då konkursen avslutades.

Finnes överskott skall likvidation verkställas, och gälla i avseende därå bestämmelserna i 64—66, 68—73 och 75 §§; om sparbanken trätt i likvidation, innan dess egendom avträdde till konkurs, gäller även vad som är stadgat i 74 §.

77 §.

Huvudmännen äga besluta, att talan skall anställas mot likvidator eller mot likvidationsrevisor.

Talan mot likvidator må ej väckas senare än ett år från det slutredovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades å sammanträde med huvudmännen. Har likvidator entledigats eller eljest avgått eller avlidit före likvidationens avslutande, skall dock tiden för anställande av talan räknas från det sammanträde, varå framlagts förvaltnings- och revisionsberättelser avseende det räkenskapsår, då avgången eller frånfället inträffade. Vad i 58 § tredje stycket och 60 § är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i avseende å talan mot likvidator.

Talan mot likvidationsrevisor må ej väckas senare än två år från det slutredovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades å sammanträde med huvudmännen eller, där fråga är om talan på grund av bristande kontroll över likvidator, som entledigats eller eljest avgått eller avlidit före likvidationens avslutande, eller om talan mot likvidationsrevisor, som sålunda avgått eller avlidit, från det sammanträde, varå framlagts förvaltnings- och revisionsberättelser avseende det räkenskapsår, då avgången eller frånfället inträffade. Vad i 59 § andra stycket och 60 § är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om talan mot likvidationsrevisor.

Om fusion m. m.

78 §.

Fusion av sparbank med annan sparbank må äga rum i den ordning här nedan i 1—3 mom. sägs.

1 mom. Avtal om att en sparbanks alla tillgångar och skulder skola genom fusion övertagas av en annan sparbank må träffas mellan sparbankerna, såframt av styrelsen i den överlåtande sparbanken framlagt förslag till sådant fusionsavtal godkänts av huvudmännen i denna sparbank efter vad i 2 mom. sägs. Fusionsavtalet må ej verkställas utan tillstånd av länsstyrelse enligt vad därom stadgas i 3 mom.

2 mom. Sådant beslut om godkännande av förslag till fusionsavtal, som avses i 1 mom., är ej giltigt, med mindre samtliga huvudmän förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden och å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst två tredjedelar av de vid sammanträdet närvarande huvudmännen.

Är för beslutets giltighet något ytterligare villkor bestämt i reglementet, skall ock det lända till efterrättelse.

Har beslutet ej anmälts för registrering inom tid, som finnes föreskriven, är frågan om fusion förfallen.

3 mom. Senast fyra månader efter det registrering skett av sådant beslut om godkännande av förslag till fusionsavtal, som avses i 1 och 2 mom., skall såväl den övertagande som den överlåtande sparbankens styrelse göra ansökan om tillstånd av länsstyrelsen i det län, inom vilket den överlåtande sparbankens styrelse har sitt säte, att bringa fusionsavtalet till verkställighet. Vid ansökningen skall fogas bevis, att beslutet blivit registrerat.

Länsstyrelsens tillståndsprövning skall grundas å ett bedömande av huruvida fusionen dels kan anses vara förenlig med deras intressen, som äro insättare i eller eljest hava fordringar å de av fusionen berörda sparbankerna, dels framstår som ändamålsenlig ur allmän synpunkt. Beslut må ej meddelas utan att yttrande i ärendet avgivits av sparbanksinspektionen

samt, där den övertagande sparbankens styrelse har sitt säte i annat län, av länsstyrelsen i det länet.

När lagakraftvunnet beslut om tillstånd till fusion registrerats, skall den överlåtande sparbanken anses upplöst samt dess tillgångar och skulder hava övergått till den övertagande sparbanken.

79 §.

Avtal, som icke avser fusion men varigenom sparbank förbinder sig att, i samband med likvidation, å annan sparbank eller å penninginrättning, som ej är sparbank, överlåta sin rörelse, må ej träffas, med mindre samtliga huvudmän i den överlåtande sparbanken förenat sig om beslut, att sparbanken skall biträda avtalet, eller beslutet fattats å två på varandra följande sammanträden med huvudmännen samt å det sammanträde, som sist hållits, biträts av minst fyra femtedelar av de röstande och dessa tillika utgjort minst tre fjärdedelar av samtliga huvudmän. Är för giltighet av huvudmännens beslut ytterligare villkor bestämt i reglementet, skall ock det lända till efterrättelse.

Avtalet må, där det icke avser sparbanks överlåtande å bankaktiebolag, ej verkställas utan tillstånd av länsstyrelsen i det län, inom vilket den överlåtande sparbankens styrelse har sitt säte. Beslut i tillståndsärendet må ej meddelas utan att yttrande avgivits av sparbanksinspektionen samt, där överlåtelsen sker till sparbank, vars styrelse har sitt säte i annat län, av länsstyrelsen i det länet.

Om tillsyn

80 §.

Tillsynen å sparbank skall på sätt nedan stadgas utövas av länsstyrelsen i det län, inom vilket sparbankens styrelse har sitt säte, samt av en för hela riket gemensam sparbanksinspektion.

81 §.

Länsstyrelsen tillkommer:

att, om sparbanks huvudmän eller styrelse fattat beslut, som står i strid med lag eller författning eller med reglementet eller eljest finnes medföra våda för sparbankens säkerhet, förbjuda verkställighet av beslutet;

att, om beslut som nyss sagts gått i verkställighet, förelägga huvudmän eller styrelse att, där så kan ske, göra rättelse;

att förelägga huvudmän, styrelse eller revisorer att fullgöra vad som åligger dem enligt lag eller författning eller enligt reglementet;

att, där sparbanken i fall, som avses i 92 § första stycket, tillskyndats skada, föranstalta om talans anställande mot den ersättningsskyldige, såframt ej vad i 58, 59 och 77 §§ stadgas utgör hinder för sådan talan;

att, om det med hänsyn till utomordentliga omständigheter icke är lämpligt att sparbanks värdehandlingar förvaras på sätt reglementet angiver, på framställning av sparbanken och, där det kan ske, efter hörande av sparbanksinspektionen, meddela sparbanken tillstånd tills vidare att förvara handlingarna på annat betryggande sätt som länsstyrelsen föreskriver; samt

att för varje sparbank inom länet förordna en revisor att med övriga revisorer deltaga i granskningen av styrelsens förvaltning och sparbankens räkenskaper, därvid länsstyrelsen har att, till ledning för sitt val, från den handelskammare inom vars område sparbankens huvudkontor är beläget begära förslag å tre för revisorsuppdraget skickade personer.

Länsstyrelsen äger när som helst återkalla förordnande för revisor, som här avses, och i stället utse ny revisor.

Länsstyrelsen äger förelägga vite vid meddelande av föreskrift eller förbud enligt denna lag.

Föreläggande, som ovan sagts, må utom vad angår innehållet av vinst- och förlusträkning eller balansräkning icke av länsstyrelsen meddelas i fråga om i lag givna föreskrifter, vilkas överträdande är belagt med straff. I frågor, som angå sparbanks bokföring, må förbud eller föreläggande icke av länsstyrelsen meddelas, med mindre sparbanksinspektionen gjort framställning därom.

Då länsstyrelsen i anledning av att rubbning uppstått i det förhållande, som enligt 27 § skall förefinnas mellan sparbanks fonder och dess inlåning, förelägger sparbankens styrelse att vidtaga rättelse, må, där ej särskilda omständigheter föranleda annat, den tid, inom vilken föreläggandet skall vara fullgjort, icke sättas längre än två månader, och må i intet fall sagda tid bestämmas till mer än ett år.

Har sparbanks styrelse underlåtit att ställa sig föreläggande, som sist sagts, till efterrättelse eller har eljest svårare avvikelse skett från denna lag eller med stöd därav meddelade bestämmelser eller reglementet och rättas ej avvikelsen inom förelagd tid, äger länsstyrelsen förordna, att sparbanken genast skall träda i likvidation.

82 §.

1 mom. Träder sparbank i likvidation, äger länsstyrelsen förordna ombud, som har att närvara vid likvidatorernas sammanträden, med rätt att yttra sig till protokollet, samt att i övrigt övervaka likvidationen.

Likvidatorerna skola bereda ombudet tillfälle att när som helst inventer sparbankens kassa och övriga tillgångar samt granska sparbankens böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må av ombudet begärd upplysning angående förvaltningen ej förvägras av likvidatorerna.

Länsstyrelsen äger under sparbanks likvidation i avseende å likvidatorer och huvudmän enahanda befogenhet som, innan sparbanken trätt i likvidation, tillkommer länsstyrelsen enligt denna lag beträffande styrelse och huvudmän.

Länsstyrelsen må, där så prövas erforderligt, förordna likvidationsrevisor att med övriga likvidationsrevisorer deltaga i granskningen av likvidatorernas förvaltning och sparbankens räkenskaper. Länsstyrelsen äger när som helst återkalla förordnande, som här avses, och i stället utse ny likvidationsrevisor.

2 mom. Har sparbanks egendom avträtts till konkurs, förordnar länsstyrelsen ett allmänt ombud att såsom konkursförvaltare deltaga i konkursboets förvaltning med den eller de förvaltare, som utses på sätt stadgas i konkurslagen.

Utan hinder av beslut, som kan vara fattat om delning av förvaltningen av boet, äger allmänna ombudet deltaga i förvaltningen i alla dess delar. Ombudet äger beträffande medförvaltare göra sådan anmälan som sägs i 80 § konkurslagen.

Om arvode till ombud gäller vad i konkurslagen är i allmänhet stadgat beträffande arvode till konkursförvaltare.

83 §.

Sparbanksinspektionen åligger:

att i fråga om lämpliga inrättandet och bedrivandet av sparbanks verksamhet tillhandagå med råd och upplysningar;

att med uppmärksamhet följa sparbankernas verksamhet i den mån så erfordras för kännedom om de förhållanden, som kunna inverka på sparbanks säkerhet eller eljest äro av betydelse för en sund utveckling av sparbanksverksamheten;

att därest inspektionen finner, att sparbanks verksamhet icke står i överensstämmelse med lag eller författning eller med reglementet eller de föreskrifter, som med stöd av stadgande i lag eller författning eller i reglementet meddelats av huvudmännen eller styrelsen, eller eljest bedrives på sätt, som medför våda för sparbankens säkerhet, göra de erinringar hos sparbankens styrelse eller de framställningar hos länsstyrelsen, till vilka inspektionen kan finna sig föranlåten;

att utfärda instruktion för revisor och likvidationsrevisor, som förordnats av länsstyrelse; samt

att, där inspektionen så finner erforderligt, meddela närmare föreskrifter om sättet för förande av sparbanks räkenskaper, om förvaring av värdehandlingar samt om inventering av dessa.

84 §.

Sparbanks styrelse åligger:

att för sparbanksinspektionen när som helst hålla sparbankens kassa och övriga tillgångar samt alla böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning;

att å tider, som bestämmas av inspektionen, och enligt av inspektionen fastställda formulär upprätta och till inspektionen insända översikter över sparbankens tillgångar och skulder; och skall i sådan översikt angivas huruvida anledning finnes till antagande, att bokförda värdet av någon i översikten upptagen tillgång överstiger dess verkliga värde;

att, så snart det kan ske, till inspektionen insända i avskrift styrelsens förvaltningsberättelse, revisionsberättelsen med tillhörande handlingar ävensom protokoll över förhandlingarna vid årssammanträdet med huvudmännen;

att dels årligen till länsstyrelsen avgiva statistisk redogörelse angående sparbanken, dels härutöver, efter Konungens bestämmande, avgiva ytterligare statistiska uppgifter rörande sparbankens verksamhet och ställning;

att jämväl i övrigt meddela länsstyrelsen och inspektionen alla de upplysningar rörande sparbanken, som äskas av dem; samt

att, då anledning yppas till antagande, att sparbank gjort sådana förluster att det i 27 § stadgade förhållandet mellan sparbanks fonder och dess inlåning rubbats, ofördröjligen upprätta särskild balansräkning enligt 48 § för utvisande av sparbankens ställning samt att, därest balansräkningen bekräftar antagandet i fråga, ofördröjligen avsända meddelande härom till inspektionen.

85 §.

Till bestridande av kostnaden för sparbanksinspektionens organisation och verksamhet ävensom av kostnaden för ersättning åt revisor, ombud eller likvidationsrevisor, som förordnas enligt 81 § eller 82 § 1 mom., skall varje sparbank årligen erlägga bidrag efter visst, för sparbankerna lika förhållande till sammanlagda beloppet av de utav sparbanken vid utgången av nästföregående kalenderår förvaltade medlen; dock må bidraget till bestridande av kostnaden för sparbanksinspektionens organisation och verksamhet icke överstiga fem tusendels procent och bidraget till bestridande av kostnaden för ersättning åt revisor, ombud eller likvidationsrevisor icke överstiga fyra tusendels procent av nämnda belopp.

* 218—557024. Svensk författningssamling 1955, Nr 416—422

Om registrering

86 §.

1 mom. Hava vid ansökan om registrering av sparbank eller i fråga om upprättande av handling, som skall fogas vid sådan ansökan, icke iakttagits de föreskrifter, som finnas stadgade för varje särskilt fall, eller möter eljest hinder mot registrering av sparbanken på grund av föreskrifterna i denna lag eller annan lag eller författning, skall registrering vägras.

2 mom. Hava vid anmälan för registrering eller i fråga om upprättande av handling, som skall fogas vid sådan anmälan, icke iakttagits de föreskrifter, som finnas stadgade för varje särskilt fall, eller provas beslut, som anmäles för registrering, icke hava tillkommit i föreskriven ordning eller ej stå i överensstämmelse med föreskrifterna i denna lag eller eljest strida mot lag eller författning eller mot reglementet eller vara till sin avfattning i något viktigare hänseende otydligt eller vilseledande, skall registrering vägras. Är annan grund till sådan klandertalan mot beslut av huvudmännen, vilken avses i 62 § 1 mom. andra stycket, än att vid beslutet ej rätteligen iakttagits i denna lag eller reglementet upptagna föreskrifter om särskild röstpluralitet, skall det dock icke utgöra hinder mot registrering, sedan tid för väckande av klandertalan utgått utan att talan väckts.

3 mom. Har ansökan enligt 78 § om länsstyrelsens tillstånd att bringa fusionsavtal till verkställighet ej inkommit inom föreskriven tid eller har ansökan genom lagakraftätagande beslut avslagits eller har beslut om tillstånd icke anmälts för registrering inom den därför stadgade tiden, skall registreringsmyndigheten förklara frågan om fusion förfallen.

87 §.

Företer sparbanks registrerade firma likhet med en i sparbanksregister eller i handelsregister, föreningsregister, aktiebolagsregistret, försäkringsregistret eller bankregistret tidigare införd firma och lider därigenom innehavaren av sistnämnda firma förfång, äger han hos domstol föra talan om förbud för sparbanken att efter viss tid använda förstnämnda firma samt om skadestånd.

Menar någon eljest, att en i sparbanksregister verkställd inskrivning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphävande samt om skadestånd föras vid domstol.

88 §.

Har genom lagakraftätagande dom förklarats, att en i sparbanksregister gjord inskrivning ej bort ske eller att beslut, som registrerats, är ogiltigt eller att eljest visst förhållande, varom inskrivning skett, ej föreligger, skall på anmälan av part antecknas i registret, att på nämnda grund den tidigare anteckningen avföres ur registret.

Har, sedan i sparbanksregister gjorts anteckning rörande beslut om avträdande av sparbanks egendom till konkurs, överrätt förklarat, att beslutet ej bort meddelas, skall på anmälan därom i registret göras anteckning enligt vad som stadgas i första stycket.

89 §.

Vad i sparbanksregister införes, med undantag av meddelande om konkurs, skall genom registreringsmyndighetens försorg ofördröjligen kungöras såväl i allmänna tidningarna som ock i tidning, som är allmänt spridd inom den berörda sparbankens verksamhetsområde. Där i annat fall än

som avses i 88 § andra stycket antecknas i registret, att tidigare anteckning avföres ur detsamma, skall kungörelse därom ske efter vad nyss sagts.

Det som i enlighet med denna lag eller med stöd därav meddelade bestämmelser blivit infört eller antecknat i sparbanksregister och kungjort i ortstidning skall anses hava kommit till tredje mans kännedom, där ej av omständigheterna framgår, att han varken ägde eller bort äga vetskap därom.

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blivit eller bort bliva infört eller antecknat i registret, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hava ägt vetskap därom.

Finnes enligt Konungens förordnande tryckt samling av anmälningar till sparbanksregistren, skall i fråga om behörighet att inför domstol, länsstyrelse eller överexekutor företräda sparbanken vad samlingen, i den mån den kommit myndigheten till handa, innehåller, äga vitsord för myndigheten, där ej annat förhållande visas vara för handen.

90 §.

Registreringsmyndighet, som avses i denna lag, är länsstyrelsen i det län, inom vilket sparbankens styrelse har sitt säte.

Om klagan över tillsynsmyndighets och registreringsmyndighets beslut

91 §.

Över andra beslut av länsstyrelse än de i andra och tredje styckena avsedda samt över sparbanksinspektionens beslut må klagan föras hos Konungen inom den tid, som är stadgad för överklagande av förvaltande myndighets beslut; dock går beslut, som meddelas av länsstyrelse, i verkställighet utan hinder av klagan, där icke Konungen förordnar annorlunda.

Den som icke åtnöjes med registreringsmyndighets beslut, varigenom registrering vägrats, må sist inom två månader från beslutets dag anföra besvär däröver hos Konungen.

Över beslut om sådan förklaring, som avses i 86 § 3 mom., må jämväl besvär anföras i den ordning, varom stadgas i andra stycket.

Om skadestånd

92 §.

Har huvudman, styrelseledamot, ledamot av delegation enligt 39 §, revisor, likvidator, likvidationsrevisor eller ombud, som avses i 82 § 1 mom., vid fullgörandet av sitt uppdrag uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat sparbanken skada, är han pliktig att till sparbanken utgiva ersättning för skadan.

Har huvudman eller annan, som avses i första stycket, genom överträdelse av denna lag eller med stöd av densamma meddelade bestämmelser eller reglementet uppsåtligen eller av vårdslöshet tillskyndat tredje man skada, är han pliktig att till denne utgiva ersättning för skadan.

93 §.

Har ersättningsskyldighet uppkommit enligt 92 § men föreligger allenast ringa vårdslöshet, må ersättningen nedsättas, där det prövas skäligt med hänsyn jämväl till skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

Nedsättning efter vad nu är sagt må icke äga rum, om den ersättningskyldiges förfarande innefattade brottslig handling.

94 §.

Äro flera ersättningsskyldiga för skada efter vad som stadgas i 92 och 93 §§, skola de svara för ersättningen en för alla och alla för en, den vars ersättningsskyldighet nedsatts enligt 93 § dock allenast med det nedsatta beloppet. Sinsemellan skola de taga del i ersättningens gäldande efter ty med hänsyn till den större eller mindre skuld, som finnes ligga envar av dem till last, samt till omständigheterna i övrigt prövas skäligt.

Straffbestämmelser

95 §.

Med dagsböter eller fängelse straffes:

1. stiftare, där han uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i teckningslista eller i ansökan om stadfästelse av reglementet eller i handling, som enligt 6 § andra stycket skall fogas vid ansökningen;

2. styrelseledamot eller annan, som i anmälan för eller ansökan om registrering eller i försäkran eller annan handling, som fogas därvid, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

3. styrelseledamot eller likvidator, där han uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i handling, som framlägges å sammanträde med huvudmännen, eller i påskrift å sådan handling eller i handling eller meddelande, som kungöres eller sändes till huvudman;

4. styrelseledamot, där han vid upprättande av förvaltningsberättelse, balansräkning eller vinst- och förlusträkning, som avses i 47 eller 67 § eller 84 § sjätte punkten, uppsåtligen förfar i strid med bestämmelserna i 48, 49 eller 50 §;

5. styrelseledamot eller annan som uppsåtligen eller av vårdslöshet till länsstyrelsen eller sparbanksinspektionen meddelar oriktig eller vilseledande uppgift angående omständighet, varom det ålegat honom att lämna upplysning;

6. likvidator, som vid upprättande av balansräkning, likvidationsräkning eller förvaltningsberättelse, som avses i 68, 71 eller 73 §, uppsåtligen förfar i strid med bestämmelserna i nämnda lagrum;

7. revisor eller likvidationsrevisor, där han i revisionsberättelse eller annan handling, som framlägges å sammanträde med huvudmännen, eller i påskrift å sådan handling uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift rörande sparbankens angelägenheter eller uppsåtligen eller av grov vårdslöshet underlåter att göra anmärkning beträffande förvaltningen, ändå att anledning därtill föreligger;

8. revisor, likvidationsrevisor eller revisors eller likvidationsrevisors medhjälpare som, oaktat han insett eller bort inse, att skada kunnat följa därav, yppar något av vad som kommer till hans kännedom vid verkställd granskning, utan att det med nödvändighet erfordras för fullgörande av hans uppdrag.

96 §.

Med dagsböter straffes:

1. styrelseledamot, där han vid upprättande av förvaltningsberättelse, balansräkning eller vinst- och förlusträkning, som avses i 47 eller 67 § eller 84 § sjätte punkten, av vårdslöshet förfar i strid med bestämmelserna i 48, 49 eller 50 §;

2. likvidator, där han vid upprättande av balansräkning, likvidationsräkning eller förvaltningsberättelse, som avses i 68, 71 eller 73 §, av vårdslöshet förfar i strid med bestämmelserna i nämnda lagrum;

3. revisor eller likvidationsrevisor, där han annorledes än i 95 § 7 sägs vid upprättande av revisionsberättelse, som avses i 55, 67, 72 eller 73 §, väsentligen eftersätter bestämmelserna i nämnda lagrum;

4. den, som bryter mot vad som är stadgat i 2, 34 eller 35 §.

Särskilda bestämmelser

97 §.

Sparbank må icke överföra medel till annan pensionsstiftelse än sådan, som bildats uteslutande för pensionering av personal, som är eller varit anställd i sparbankens tjänst, eller efterlevande till sådan personal. Överföring må icke ske med mindre dels överföringen erfordras för att uppbringa stiftelsens förmögenhet till belopp, som motsvarar kapitalvärdet vid överföringstillfället av intjänade pensioner jämte dyrtidstillägg eller andra därmed jämförliga tillägg, vilka enligt gjorda utfästelser eller inom sparbanken tillämplad sedvänja högst skola utgå, dels ock överskott vid upplösning av stiftelsen skall i enlighet med stiftelsens stadgar användas främst till betalning av pensionspremier för anställda hos sparbanken och i övrigt för allmännyttigt eller välgörande ändamål, som icke på grund av gällande författning skall tillgodoses genom skattebidrag.

Beträffande stiftelse, vars förmögenhet huvudsakligen härrör från medel, som tillskjutits av sparbank, skall sparbanksinspektionen tillse, att stiftelsens tillgångar äro placerade på sätt som med beaktande av stiftelsens ändamål och med hänsyn jämväl till vad i denna lag är föreskrivet beträffande placering av sparbanks medel bereder skälig säkerhet. Har så ej skett, må den länsstyrelse, vilken utövar tillsynen över den sparbank, som lämnat tillskott till stiftelsen, efter anmälan från sparbanksinspektionen förelägga stiftelsen att vidtaga rättelse. Det åligger dem som företräda stiftelsen att, närhelst inspektionen begär det, hålla stiftelsens kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning ävensom lämna inspektionen alla de upplysningar rörande stiftelsen, som äskas av inspektionen. Vad som stadgas i detta stycke skall ej gälla stiftelse, vars förmögenhet huvudsakligen härrör från medel, som sparbank tillskjutit med stöd av 17 § andra stycket.

98 §.

Enskildas förhållanden till sparbank må ej yppas i oträngt mål.

99 §.

Närmare bestämmelser rörande sparbanksregister, om avgifterna för registrering och kungörande samt om sparbanksinspektionens organisation och verksamhet, så ock de föreskrifter, som i övrigt utöver vad denna lag innehåller finnas erforderliga för lagens tillämpning, meddelas av Konungen.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 3 juni 1955.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Finansdepartementet)

PER EDVIN SKÖLD

